

Kultūras ministrija

K. Valdemāra iela 11a, Rīga, LV - 1364, tālr. 27874062, e-pasts pasts@km.gov.lv, www.km.gov.lv

Rīgā

22.02.2024. Nr. 3.1.2-1/248

**Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību
„Latvijas Koncerti” valdes loceklim
Guntaram Ķirsim**

*Par valsts kapitāla daļu turētāja
mērķiem un gaidām valsts sabiedrībā ar
ierobežotu atbildību „Latvijas Koncerti”
2024.-2028. gadā*

1. Ievads

Kultūras ministrija kā valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latvijas Koncerti” (turpmāk – Kapitālsabiedrība) kapitāla daļu turētāja šajā vēstulē izsaka gaidas attiecībā uz Kapitālsabiedrības darbības virzieniem, prioritātēm un sasniedzamajiem mērķiem vidēja termiņa darbības stratēģijas 2024.-2028. gada periodam.

Saskaņā ar Likuma 57. panta pirmo un otro daļu kapitālsabiedrība izstrādā vidēja termiņa darbības stratēģiju, kuru apstiprina dalībnieku sapulce. Atbilstoši Ministru kabineta 2021. gada 16. novembra sēdes protokollēmuma (prot. Nr. 75 39. §) „Informatīvais ziņojums „Par inovāciju veicināšanu un pētniecības un attīstības mērķu noteikšanu valsts kapitālsabiedrībās”” 7. punktā valsts kapitāla daļu turētājiem dots uzdevums pirms vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādāšanas, precizēt valsts kapitālsabiedrībām sasniedzamos mērķus un izmantojamos instrumentus valsts kapitāla daļu turētāja gaidu vēstulē. Ņemot vērā, ka valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Latvijas Koncerti” (turpmāk – Kapitālsabiedrība) pašreiz nav izstrādāta un apstiprināta vidēja termiņa darbības stratēģija, saskaņā ar Pārresoru koordinācijas centra (Valsts kancelejas Pārresoru koordinācijas departaments¹) 2022. gada 17. jūnija vadlīniju Nr. 1.2-23/2/1

¹ Koordinācijas institūcijas funkcijas līdz 2023. gada 28. februārim, pamatojoties uz Ministru kabineta 2011. gada 19. oktobra noteikumiem Nr. 815 „Pārresoru koordinācijas centra nolikums”, veica Pārresoru koordinācijas centrs. Saskaņā ar Ministru kabineta 2022. gada 15. novembra rīkojuma Nr. 808 „Par Pārresoru koordinācijas centra likvidāciju” 2. punktu ar 2023. gada 1. martu Valsts kanceleja ir Pārresoru koordinācijas centra funkciju, pārvaldes uzdevumu, tiesību, saistību, prasību, informācijas sistēmu, mantas, finanšu līdzekļu, lietvedības un arhīva pārņēmēja.

„Valsts kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādes vadlīnijas” (turpmāk – Vadlīnijas) 8. punktu gaidu vēstule sniedz skaidrojumu vispārējiem stratēģiskajiem mērķiem un ietver gaidas, ko valsts kā īpašnieks vēlas sasniegt ar līdzdalību kapitālsabiedrībā, un ir īpašnieka definēts kapitālsabiedrības sagaidāmais attīstības virziens, kas palīdz valdei noteikt kapitālsabiedrības finanšu un nefinanšu mērķus, kas tiek ietverti stratēģijā. Saskaņā ar Vadlīniju 9. punktu gaidu vēstuli neizmanto, lai vērtētu valdes darbu, bet gan lai valde izstrādātu stratēģiju un noteiktu tajā atbilstošus finanšu un nefinanšu mērķus.

2. Kapitālsabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis

Atbilstoši Ministru kabineta 2022. gada 13. septembra rīkojuma Nr. 606 „Par valsts līdzdalības saglabāšanu valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „Latvijas Koncerti”” 2. punktam Kapitālsabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis ir saglabāt un attīstīt daudzveidīgu nacionālo un pasaules kultūras mantojumu mūzikas jomā, nodrošinot profesionālā kamerkora „Latvijas Radio koris”, pilna sastāva profesionālā kamerorķestra – valsts kamerorķestra „Sinfonietta Rīga” – un profesionālā džeza mūzikas bigbenda „Latvijas Radio bigbends” augstvērtīgu māksliniecisko darbību, kā arī nodrošināt profesionālās mūzikas mākslas pieejamību dažādām sabiedrības mērķauditorijām un tās popularizēšanu Latvijā un ārvalstīs.

Kapitālsabiedrības misija ir veidot un atskaņot profesionālas, augsta mākslinieciska līmeņa koncertprogrammas, nodrošinot Latvijas mūzikas mākslas ilgtspēju un attīstību Latvijā un aiz tās robežām. Kapitālsabiedrība darbojas pēc valsts atbalstītu profesionālo kolektīvu – simfoniskā kamerorķestra, kora un bigbenda – principiem, savu darbību balstot uz spēcīgu un profesionālu mūziķu sastāviem un administratīvi tehnisko komandu. Kapitālsabiedrības mākslinieciskā darbība ir vērsta uz radošās daudzveidības nodrošināšanu, kas tiek īstenota Latvijas un pasaules koncertvietās gan Latvijas mūsdienu simfoniskās, kora un džeza mūzikas oriģināldarbu, gan klasikas meistardarbu iestudējumos. Žanriski daudzveidīgais repertuārs ļauj Kapitālsabiedrībai piesaistīt visplašāko klausītāju loku.

Ņemot vērā Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam (apstiprināts Saeimā 2020. gada 2. jūlijā) prioritāti „Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei”, kurā definēts, ka „kultūrai ir vadošā loma cilvēka intelektuālās attīstības un personības izaugsmes ceļā, tā palīdz veidot dažādas prasmes radošās darbības attīstībai, veicina ne tikai personiskās, bet arī reģionālās, nacionālās identitātes un piederības izjūtu”, kā arī prioritātes mērķi: „ikvienam pieejams dinamisks kultūras un sporta pakalpojumu klāsts, kas ļauj attīstīt talantus un veidot spēcīgu Latvijas tēlu pasaulē”, profesionālās mūzikas mākslā ir izvirzāmas šādas funkcijas:

1. mākslinieciskā pašvērtība, kas saistīta ar simfoniskās, kora un džeza mūzikas kā suverēnu mākslas žanru iekšējās attīstības likumiem atbilstoši laikmeta estētiskajām tendencēm un izcilām interpretu – mūziķu, diriģentu

- radošajām personībām;
 - 2. nacionālo identitāti stiprinoša funkcija, jo orķestris, koris un bigbends ir populārs un enerģētiski iedarbīgs medijs, kas uzrunā tūkstošiem klausītāju, paužot Latvijai aktuālas mākslinieciski augstvērtīgas idejas, popularizējot Latvijā radītu mūziku;
 - 3. sociālā funkcija, kas ietver sevī izklaides, komunikatīvo, sabiedrības integrācijas u.c. sociālo sfēru raksturojošus lielumus, nodrošinot kvalitatīvu atpūtu brīvajā laikā, piedāvājot klātbūtnes un līdzdalības iespēju iekļauties noteiktā sociālā grupā;
 - 4. izglītojošā funkcija, kas caur daudzveidīga rakstura dažādu profesionālās mūzikas atskaņojumiem un koncertprogrammām rosina sabiedrību domāt par mākslinieciskām, garīgām un estētiskām vērtībām.
- Visas šīs četras funkcijas, to pilnvērtīga un sabalansēta līdzāspastāvēšana ir būtiska profesionālās mūzikas attīstībai, lai Latvija būtu līdzvērtīga pārējām Eiropas valstīm ar pilnasinīgu nacionālās kultūras dzīvi.

3. Kapitālsabiedrības pamatdarbības veidi

Mākslinieku darbība (NACE 90.01)

Atbilstoši NACE koda klases aprakstā iekļautajam, sagaidāms, ka vidēja termiņa darbības stratēģijas periodā Kapitālsabiedrība veic koncertprogrammu veidošanu, atskaņošanu, elektronisku fiksēšanu, nodrošinot Kapitālsabiedrības māksliniecisko kolektīvu darbību.

Kultūras iestāžu darbība (NACE 90.04)

Atbilstoši NACE koda klases aprakstā iekļautajam, sagaidāms, ka vidēja termiņa darbības stratēģijas periodā Kapitālsabiedrība organizē Kapitālsabiedrības māksliniecisko kolektīvu koncertdarbību nomātajās telpās un koncertvietās Latvijā.

4. Kapitālsabiedrības attīstības vai brieduma līmenis

Saskaņā ar Ministru kabineta 1997. gada 11. decembra rīkojumu Nr. 620 „Par bezpeļņas organizāciju valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Latvijas Koncertdirekcija””, Latvijas Filharmonijas reorganizācijas rezultātā tika izveidota bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Latvijas Koncertdirekcija”, kura ar Ministru kabineta 2004. gada rīkojumu Nr. 744 „Par bezpeļņas organizācijas valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latvijas Koncertdirekcija” pārveidošanu par valsts sabiedrību ar pierobežu atbildību” pārveidota par valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Latvijas Koncertdirekcija”, kuras nosaukums 2006. gada 7. aprīlī mainīts nosaukums uz „Latvijas Koncerti”. Tā kā Kapitālsabiedrībai, jau vairākus gadu desmitus ir uzdevums veidot un attīstīt valsts profesionālo koncertdzīvi, veicināt Latvijas atskaņotājmākslinieku darbību Latvijā un ārvalstīs, popularizēt latviešu

komponistu darbus, kā arī nodrošināt mūzikas mākslas pieejamību visiem sabiedrības locekļiem, ir uzskatāms, ka Kapitālsabiedrība atrodas tās brieduma fāzē.

5. Padomes esamība vai ieplānota tās izveide

Kapitālsabiedrībā nav plānots izveidot padomi, jo iepriekšējā pārskata gadā Kapitālsabiedrības rādītāji neatbilst Likuma 78. panta otrajā un trešajā daļā norādītajiem kritērijiem.

6. Kapitālsabiedrības klasifikācija

Kapitālsabiedrība ir vienīgais šāda veida uzņēmums valstī, jo ietver sevī trīs profesionālās mākslinieciskās struktūrvienības. Tomēr konkurentu loks ir pietiekami plašs, turklāt Kapitālsabiedrībai auditorijas piesaistē jākonkurē ar nozares tirgus dalībniekiem. Vietējā pakalpojumu tirgū profesionāli līdzvērtīgu regulāru darbību veic vēl četras valsts kapitālsabiedrības: valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Valsts Akadēmiskais koris „Latvija””, valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „KREMERATA BALTICA”, valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris” un valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Liepājas simfoniskais orķestris”, no kurām divas – valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Valsts Akadēmiskais koris „Latvija”” un valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „KREMERATA BALTICA” – dažkārt piedāvā žanru ziņā salīdzināmu repertuāru ar Latvijas Radio kori un valsts kamerorķestri „Sinfonietta Rīga”. Vietējo pakalpojumu tirgu veido arī Latvijas pašvaldību kolektīvi, piemēram, Rīgas kamerkoris „Ave Sol” un amatierkolektīvi, komercorganizācijas un nevalstiskās organizācijas, kas organizē koncertus. Pašvaldību koncertzāles arī veido savu kultūras produktu piedāvājumu, kurā ir gan populārās mūzikas, gan džeza, gan amatiermākslas kolektīvu, gan akadēmiskās mūzikas koncerti, vizuālās mākslas izstādes un citi kultūras pasākumi, kas aptver ļoti plašu kultūras notikumu spektru.

Kopumā vietējais pakalpojumu tirgus ir uzskatāms par piesātinātu, kas paaugstina konkurenci un labvēlīgi ietekmē produktu attīstību, veicinot to kvalitātes celšanos.

Tādēļ Kapitālsabiedrībai ir būtiska savu unikālo un valsts mērogā neatkārtojamo zīmolu virzīšanai tirgū un to radīto vērtību popularizēšana.

Kapitālsabiedrība spēj piedāvāt unikālus produktus, kuriem nav analoga Latvijas tirgū:

- valsts finansētais koris „Latvijas Radio koris” – vienīgais profesionālais kamerkoris Latvijā;
- valsts finansētais kamerorķestris „Sinfonietta Rīga” – vienīgais profesionālais pilna sastāva kamerorķestris Latvijā;
- valsts finansētais bigbends Latvijas Radio Bigbends – vienīgais profesionālais bigbends Latvijā.

Kapitālsabiedrības rīcībā šobrīd ir trīs izcili mākslinieciskie kolektīvi, administratīvais un tehniskais personāls šī resursa pilnvērtīgai izmantošanai. Kapitālsabiedrības uzdevums ir nodrošināt radošo un māksliniecisko daudzveidību, maksimāli efektīvi izmantojot savā rīcībā esošos resursus.

Pēc ieņēmumu avotiem un iekļaušanas vispārējā valdības sektorā, Kapitālsabiedrība iedalāma II grupā – no valsts atkarīga komerciāla valsts kapitālsabiedrība.

Kultūras ministrija, izvērtējot Kapitālsabiedrības pašu ieņēmumu īpatsvaru pret kopējiem ieņēmumiem, sagaida, ka Kapitālsabiedrības pašu ieņēmumu īpatsvars pret kopējiem ieņēmumiem no 19 % pieaugs stratēģijas perioda noslēgumā uz 30 %, tādējādi tuvojoties pirmspandēmijas līmenim.

7. Kapitālsabiedrības sagaidāmā attīstība katrā no pamatdarbības jomām, lielie investīciju projekti, darbība vietējā un starptautiskos tirgos

Kapitālsabiedrības mākslinieciskā darbība, kas ir uzskatāma par galveno pamatdarbības veidu, arī turpmāk primāri ir orientējama uz vietējo pakalpojumu tirgu, nodrošinot Latvijas iedzīvotājiem, tostarp bērnu un jauniešu auditorijai, kvalitatīvas atpūtas un kultūrizglītības iespējas. Lai celtu māksliniecisko kvalitāti un dažādotu repertuāru, Kapitālsabiedrībai jāturpina piesaistīt starptautisku atzinību guvušu māksliniecisko personālu – diriģentus, solistus, komponistus. Taču, plānojot papildu personāla piesaisti, Kapitālsabiedrībai primāri ir maksimāli efektīvi jāizmanto tās rīcībā esošie cilvēkresursi, nodrošinot tiem līdzsvarotu noslodzi, profesionālo attīstību un izaugsmi, kā arī konkurētspējīgu atalgojumu.

Sagaidāms, ka Kapitālsabiedrība, īstenojot tai deleģētos valsts pārvaldes uzdevumus, sekmīgi konkurēs ar citiem tirgus dalībniekiem.

Stratēģijas periodā lieli investīciju projekti nav plānoti.

8. Kultūras ministrijas finanšu gaidas

Tā kā Kapitālsabiedrības darbības primārais mērķis ir tai deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu veikšana atbilstoši Kultūras institūciju likuma 23. panta otrajai daļai, Kapitālsabiedrības uzdevums ir veikt savu darbību, nodrošinot racionālu finanšu līdzekļu izlietošanu plānotā budžeta ietvaros.

Ministru kabineta 2022. gada 25. janvāra noteikumu Nr. 72 „Kārtība, kādā tiek prognozēti, noteikti un veikti maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu” 3.1. punkts noteic, ka valsts kapitālsabiedrībām minimālā prognozējamā peļņas daļa, kas izmaksājama dividendēs, ir 64 % no kapitālsabiedrības pārskata gada peļņas, ja atbilstoši šo noteikumu II nodaļai kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijā nav noteikts citādi. Kapitālsabiedrības uzdevums ir strādāt bez zaudējumiem, bet gūtās peļņas gadījumā tā jānovirza deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu kultūras jomā īstenošanai vai Kapitālsabiedrības materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai, atbilstoši to nosakot Kapitālsabiedrības vidēja termiņa

darbības stratēģijā.

Nākamajam darbības periodam vidēja termiņa darbības stratēģijā izvirzāmi 1. tabulā ietvertie Kapitālsabiedrības finanšu mērķi, kas pakāpeniski sasniedzami līdz perioda noslēgumam 2028. gadā:

1. tabula

Mērķis	Mērķa vērtība	Sasniegšanas termiņš
Pašu kapitāla rentabilitāte, %	>3	līdz 2028.gada beigām
Kopējā likviditāte	ne mazāk kā 1 un ne vairāk kā 2	katru gadu
Naudas plūsma	pozitīva	katru gadu
Pašu ieņēmumu* īpatsvars pret kopējiem ieņēmumiem**	≥30%	līdz 2028.gada beigām
Mārketinga un pārdošanas izdevumi, administratīvie izdevumi	pieaugums ne vairāk kā 10% pret iepriekšējo gadu	katru gadu

* Pašu ieņēmumi ietver biļešu ieņēmumus, ieņēmumus par telpu nomu, pārējos pašu ieņēmumus no saimnieciskās darbības.

** Kopējie ieņēmumi ietver visus ieņēmumus kopā, ieskaitot dotācijas, grantus, ziedojumus, balvas un tamlīdzīgu publisko finansējumu.

Kultūras ministrija sagaida, ka vidēja termiņa darbības stratēģijā tiks noteikti konkrēti mērķi *euro* izteiksmē katram gadam pašu ieņēmumiem, tai skaitā biļešu ieņēmumiem.

9. Kultūras ministrijas nefinanšu gaidas

2024. gada 12. janvārī Kultūras ministrija un Kapitālsabiedrība noslēdza līdzdarības līgumu Nr. 2.5-8-1 „Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu kultūras jomā” ar mērķi nodrošināt tautas kultūras vajadzības, ceļot tās garīgo līmeni un pašapziņu, kā arī nodrošinot profesionālās mūzikas mākslas daudzveidību un pieejamību visiem sabiedrības locekļiem.

Kapitālsabiedrības darbība, īstenojot tai deleģētos valsts pārvaldes uzdevumus, ir vērsta uz nacionālā un pasaules kultūras mantojuma saglabāšanu profesionālās mūzikas mākslas jomā, iestudējot daudzveidīgas koncertprogrammas, veidojot skaņu ierakstus, nacionālo mūzikas vērtību audiofiksācijas, veicinot jaunradi latviešu profesionālajā mūzikā un apgūstot starptautisko pieredzi ar ārvalstu viesmākslinieku piesaisti atskaņojumos un popularizējot Latvijas profesionālās mūzikas sasniegumus starptautiskos sadarbības projektos, kā arī nodrošinot kultūrizglītības iespējas bērnu un jauniešu auditorijai un mūzikas pieejamības nodrošināšanu Latvijas sabiedrībai, nākamajā stratēģijas darbības periodā sasniedzot 2. tabulā ietvertos rādītājus:

2. tabula

Mērķi	Ne mazāk kā	Stratēģijas perioda beigās (2028. gadā) sasniedzamais rādītājs
-------	-------------	--

Kopējais jauno programmu skaits gadā	70	110
Koncertu, kuros iekļauta latviešu mūzika, atskaņojumu skaits gadā, tai skaitā latviešu mūsdienu oriģinālmūzikas atskaņojumu skaits	100 , tai skaitā latviešu mūsdienu oriģinālmūzikas atskaņojumu skaits – 15	120 , tai skaitā latviešu mūsdienu oriģinālmūzikas atskaņojumu skaits – 20
Koncertu skaits gadā, tai skaitā bērnu un jauniešu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto koncertu skaits gadā	200 no tiem 40 bērniem un jauniešiem	230 no tiem 50 bērniem un jauniešiem
Apmeklējumu skaits gadā, tai skaitā jauniešu un bērnu auditorijai vecumā līdz 17 gadiem domāto koncertu apmeklējumu skaits	75 000 , no tiem 10 000 bērnu un jauniešu koncertu apmeklējumi	90 000 , no tiem 15 000 bērnu un jauniešu koncertu apmeklējumi
Koncertu skaits Latvijas reģionos	90	100
Pasākumi, kas sekmē Kapitālsabiedrības pakalpojumu pieejamību dažādām sabiedrības mērķgrupām	Studentiem, pensionāriem, ģimenēm ar bērniem u.c. maznodrošinātu sociālo grupu pārstāvjiem biļetes par pazeminātām cenām (ne mazāk par 10 % no vidējās biļešu cenas) 2 000 apmeklētājiem	Studentiem, pensionāriem, ģimenēm ar bērniem u.c. maznodrošinātu sociālo grupu pārstāvjiem biļetes par pazeminātām cenām (ne mazāk par 10 % no vidējās biļešu cenas) 3 000 apmeklētājiem
Starptautiskās sadarbības projekti (kopražojumi, dalība starptautiskajās platformās, meistarklases, koncerti ārvalstīs u.c.)	15	20
CD ierakstu skaits gadā	4	8

Ilgstošu periodu Kapitālsabiedrībai koncertzāļu procentuālā piepildītība bija 80 % no to maksimālās kapacitātes. Būtisku kritumu rezultatīvajos radītājos radīja Covid-19 izraisītās pandēmijas noteiktie epidemioloģiskie ierobežojumi un tam sekojošā ekonomiskā krīze, kas liedza Kapitālsabiedrībai pilnvērtīgi darboties un gūt ienākumus. Nākamajā plānošanas periodā Kapitālsabiedrībai sava darbība ir jāorientē tā, lai maksimāli sekmētu koncertzāļu piepildījumu un tiektos uz 85 % līdz 90 % zāles piepildītības.

10. No nozaru politikas dokumentiem uz kapitālsabiedrību attiecināmie horizontālo politiku mērķi

Viens no Kapitālsabiedrībai nosakāmajiem mērķiem ir energoresursu racionāla izmantošana, enerģijas patēriņa samazināšana un energoefektivitātes uzlabošana, to panākot gan ar ikdienas ieradumu maiņu, gan veicot ieguldījumus materiāli tehniskajā bāzē, darba procesā maksimāli pārejot uz LED tipa apgaismes ķermeņu un augstākas energotaupības klases ierīču lietošanu. Kultūras ministrija Kapitālsabiedrības valdei rekomendē veikt elektroenerģijas patēriņa auditu, lai

saņemtu ieteikumus energoefektivitātes uzlabošanai.

Kapitālsabiedrības valdei nepieciešams regulāri pārskatīt izmaksu pozīcijas, iespējami optimizējot resursu patēriņa paradumus, kā arī atsakoties no nevajadzīgiem pakalpojumiem un ieguldot līdzekļus inovatīvos un tālredzīgos risinājumos. Tāpat arī nepieciešams regulāri kontrolēt darbaspēka izmaksas, kuras ir vienas no būtiskākajām izmaksām, analizējot, cik cilvēkus nodarbināt konkrētajās pozīcijās un uz kādu līgumu pamata.

Būtisks Kapitālsabiedrības darbības mērķis ir arī vides pieejamības nodrošināšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām un mūsdienu iespējām. Tas attiecas ne tikai uz liftiem un automātiskajām durvīm, bet arī orientēšanās zīmēm, piktogrammām un vadulām, izmantojot jaunu tehnoloģiju un risinājumu ieviešanu šajā jomā.

Valsts kapitāla daļu turētāja pārstāve (paraksts*)

B.Zakevica

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu